

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

COMMISSION
DES RELATIONS EXTÉRIEURES

VAN

DU

08-02-2000

08-02-2000

Inhoud

Dinsdag 8 februari 2000

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREK- KINGEN - COM 113

Mondelinge vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het voeren van een 'fout' Peru-beleid door de Belgische regering" (nr. 961)

(Het antwoord werd verstrekt door de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking)

sprekers : **Guido Tastenhoye, Eddy Boutmans**,
staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "gebonden ontwikkelingshulp" (nr. 962)

sprekers : **Francis Van den Eynde, Eddy Boutmans**,
staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking

Sommaire

Mardi 8 février 2000

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES COM 113

Question orale de M. Guido Tastenhoye au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la mauvaise politique menée par le gouvernement belge à l'égard du Pérou" (n° 961)

(La réponse a été donnée par le secrétaire d'Etat à la Coopération au développement)

orateurs : **Guido Tastenhoye, Eddy Boutmans**, secré-
taire d'Etat à la Coopération au développement

Question orale de M. Francis Van den Eynde au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "l'aide liée" (n° 962)

orateurs : **Francis Van den Eynde, Eddy Boutmans**,
secrétaire d'Etat à la Coopération au développement

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 8 FÉVRIER 2000

De vergadering wordt geopend om 15.25 uur door de heer **Ferdie Willems**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 15.25 heures par M. **Ferdie Willems**, président.

Ordemotie

Motion d'ordre

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik wil graag bij ordemotie over onze werkzaamheden spreken. Collega Tastenhoye heeft gisteren een vraag ingediend voor vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken Michel met betrekking tot de politieke implicaties van de Belgische houding in verband met Oostenrijk.

Wij hebben de diensten van de Kamer geconsulteerd. De vraag is op tijd binnengebracht. Iedereen is het erover eens dat alles volgens de voorschriften van het Reglement is gebeurd. Maar, ondanks ons aandringen, is de vraag niet op de agenda van vandaag geplaatst. Men zegt ons dat het voor de vice-eerste minister onmogelijk is om hier aanwezig te zijn. Voor zover we weten is de vice-eerste minister niet op reis en is hij ook niet bedlegerig. Conform artikel 89 van het Kamerreglement heeft een kamerlid het recht een vraag te stellen aan een minister. Ik wil uw aandacht op het volgende vestigen. Indien die vraag vandaag niet kan worden gesteld, zal ze pas over een paar weken kunnen worden behandeld, omdat onze vice-eerste minister op reis gaat naar het zeer democratische Congo.

Men heeft mij meegedeeld - en dat is het toppunt - dat de minister van Buitenlandse Zaken deze namiddag in de Kamer aanwezig is, met name in de commissie voor de Herziening van de Grondwet. Daarom vraag ik u, mijnheer de voorzitter, om de minister met de nodige aandrang te verzoeken op die vraag te komen antwoorden.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de opmerkingen van collega Van den Eynde. Ik vraag een schorsing van de commis-

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

OPENBARE VERGADERING VAN
DINSdag 8 FEBRUARI 2000

sie, ten einde u toe te laten met de heer Michel af te spreken wanneer hij vandaag in deze commissie aanwezig kan zijn om mijn vragen te beantwoorden.

De **voorzitter** : Ik heb een nota bij me. Voorzitter Versnick, die ik vervang, heeft uw vraag voorzien. Hij heeft mij een nota over dit onderwerp bezorgd. Ik zal u de inhoud ervan voorlezen. De voorzitter vraagt de interpellaties en dergelijke op basis van afspraken met de verscheidene ministers te behandelen. Hij had voor deze week een vergadering met staatssecretaris Boutmans gepland. Die is nu begonnen. De vergadering met staatssecretaris Chevalier is voor morgen gepland. Hij heeft deze week geen afspraak met minister Michel gemaakt. Hij zou het niet correct vinden ten overstaan van vier vroeger ingediende vragen van de collega's Grafé, mevrouw Laenens en uzelf, mijnheer Tastenhoye. Hij vestigt er bovendien de aandacht op dat de regering haar standpunt over Oostenrijk reeds heeft meegedeeld. Bovendien lees ik in artikel 18bis dat de commissie, en niet ikzelf, de aanwezigheid kan vorderen van het regeringslid dat bevoegd is voor de te bespreken aangelegenheid. Ik heb niet de pretentie om mijn functie van voorzitter volwaardig te laten gelden. Ik ben een waarnemend voorzitter en ik ga mij niet anders opstellen dan de voorzitter dat zou hebben gedaan. Dat is een zaak van loyaliteit tegenover de voorzitter. Zoals vermeld in artikel 18bis, vraag ik de commissieleden of het opportuun is de minister voor deze interpellatie te vorderen.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik wens te repliceren niet alleen als lid van deze commissie maar ook als ondervoorzitter van de Kamer.

Het Reglement bepaalt dat een commissie naar aanleiding van een discussie over een bepaald punt de minister kan vorderen. Een meerderheid van de aanwezige commissieleden moet het verzoek steunen.

Mijnheer de voorzitter, ik vestig uw aandacht op artikel 89 van het Reglement dat bepaalt dat in de vaste commissies minstens 1 maal per week vragen kunnen worden

Francis Van den Eynde

gesteld aan de regering. Ik vermoed dat u zult antwoorden dat de regering niet per se de minister van Buitenlandse Zaken moet afvaardigen. Het antwoord moet echter worden verstrekt door een lid van de regering. Men heeft zelfs niet de moeite gedaan om hieraan een mouw te passen. Bovendien maakt men zich er al te gemakkelijk van af. Als men geconfronteerd wordt met een vraag van de oppositie spreekt de voorzitter van deze commissie - een lid van de meerderheid - met de regering af dat de vraag vandaag niet gesteld kan worden. Ik begrijp dit niet. Het Reglement beperkt de spreektijd voor een vraag in de commissie tot 5 minuten. De minister is aanwezig in de Kamer maar kan geen 5 minuten aanwezig zijn in deze commissie voor een vraag !

Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de regering van slechte wil is. Zonder een politieke discussie terzake te willen beginnen, moet het mij van het hart dat de regering wellicht niet graag geconfronteerd wordt met bepaalde aspecten van haar politiek die ze de voorbije week heeft gevoerd. Parlementsleden hebben echter het recht de regering aan de tand te voelen. Artikel 89 van het Reglement vrijwaart dit recht.

Alhoewel niemand betwist dat de vraag conform het Reglement werd ingediend, stuurt men ons doodleuk wandelen. Dit is geen parlement meer !

Mijnheer de voorzitter, ik dring erop aan dat u de minister alsnog verzoekt naar de commissie te komen om de vraag te beantwoorden.

De voorzitter : Het kan langer dan vijf minuten duren.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Het kan langer duren als de regering het parlement minacht, wat op dit ogenblik het geval is ! Elke democraat heeft de plicht hierop sterk te reageren.

Ik herhaal dat de minister van Buitenlandse Zaken in de Kamer aanwezig is. Ik dring opnieuw aan de minister te verzoeken naar de commissie te komen om te antwoorden. Zo niet, wordt de vraag voor een paar weken uitgesteld. minister Michel zal binnenkort wel in Centraal-Afrika vertoeven ! Dit is al te gek !

De voorzitter : Mijnheer Van den Eynde, ik wens deze discussie niet nodeloos te rekken. U weet dat ik uw ideologische standpunten niet bijtreed maar dat ik evenmin aanvaard dat de regering een tergende houding aanneemt. Ik ben bereid minister Michel te verzoeken naar de commissie te komen.

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, is er een probleem dat intussen de aan mij gerichte vragen kunnen worden behandeld ?

De voorzitter : Neen.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Ik heb daartegen geen bezwaar. Ik wil de staatssecretaris niet doen boeten voor de minister.

Mondelinge vraag van de heer Guido Tastenhoye aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken en aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "het voeren van een 'fout' Peru-beleid door de Belgische regering" (nr. 961)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking)

Question orale de M. Guido Tastenhoye au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "la mauvaise politique menée par le gouvernement belge à l'égard du Pérou" (n° 961)

(La réponse sera donnée par le secrétaire d'Etat à la Coopération au développement)

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, van een landgenoot van ons, meer bepaald een Vlaming die in Lima woont, heb ik een nota gekregen over de huidige toestand in Peru naar aanleiding van de komende presidentsverkiezingen. In die nota ontwikkelt hij de thesist dat België best de ontwikkelingssamenwerking met Peru zou opschorten omdat daar verkiezingen op stapel staan die allesbehalve grondwettelijk verlopen. Bovendien bestaat er grote twijfel omtrent de democratische ingesteldheid van de heer Fujimori die voor de derde keer zijn kandidatuur stelt voor de presidentsverkiezingen. Deze derde ambtstermijn die de heer Fujimori op het oog heeft, zou namelijk ongrondwettelijk zijn. Toen Fujimori aan de macht kwam, was een herverkiezing onmogelijk. Na de staatsgreep van 5 april 1992 waarbij hij aan de macht kwam en het parlement buitenspel werd gezet heeft hij een "eigen" Grondwet ingevoerd. Deze grondwetsherziening laat één herverkiezing toe. Hij werd ook daadwerkelijk herverkozen. Ze laat echter geen tweede herverkiezing toe. Op die manier lapt de heer Fujimori een fundamentele grondwettelijke bepaling aan zijn laars.

Het lijkt ons in deze context onterecht om Peru verder economisch of politiek te blijven steunen. Elke verdere lening, gift of samenwerking die Peru wordt verleend, is in de handen van de president een extra troef om zijn dictatoriale neigingen vertonend beleid in stand te houden. Ik geef een paar voorbeelden van wat de heer Fujimori op zijn kerfstok heeft. Hij zette de directeur van het enige televisiestation van het land dat de oppositiebeweging nog aan het woord liet, het land uit. Hij ontnam hem zelf de Peruaanse nationaliteit en ontzette hem uit zijn burgerrechten.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mevrouw Moerman maakte een opmerking over de raciale en etnische afkomst van de heer Fujimori.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mevrouw Moerman, dat durf ik zelfs niet te doen.

De directeur van dit televisiestation, Bauruch Ivcher van Frecuencia Latina, werd uit zijn burgerrechten ontzet. Hierdoor worden de fundamentele rechten van de mens op drie essentiële punten geschonden. Misschien nog erger is dat de heer Fujimori ook het grondwettelijk hof buitenspel heeft gezet. Hij is bezig met het zogenaamd reorganiseren van het gerecht waarbij het uiteindelijk zijn bedoeling is om het gerecht helemaal naar zijn hand te zetten.

Het is dan ook te betreuren dat de Belgische, maar ook de Vlaamse regering op onrechtstreekse manier Fujimori en zijn ondemocratisch regime steunen door ontwikkelingssamenwerking te verlenen. Zoiets kan niet. Het lijkt mij aangewezen deze Belgische steun aan het naar dictatuur neigende regime van Fujimori onmogelijk te maken.

In dit verband kan ik het toch niet laten er even op te wijzen dat de kritiek die België momenteel uit op de regeringsvorming in Oostenrijk gewoon grotesk klinkt, mijnheer de staatssecretaris. Oostenrijk is volgens mij een Europees land, lid van de Europese Unie met een perfect functionerende democratie. Naar mijn weten is er in Oostenrijk absoluut geen sprake van het overtreden van de grondwet of welke wettelijke bepalingen dan ook, laat staan dat de mensenrechten in Oostenrijk worden geschonden. De kritiek op Oostenrijk wordt wel geuit terwijl het Belgische regime allerlei dictaturen in de wereld gewoon blijft steunen. Ik heb het in mijn vraag over Peru maar ik kan net zo goed landen vermelden als Cuba, Vietnam en dergelijke. Deze politiek van twee maten en twee gewichten is dan ook verwerpelijk.

Mijnheer de staatssecretaris, klopt mijn betoog met de werkelijkheid ? Heeft de heer Fujimori de grondwet naast zich neergelegd ? Heeft hij wettelijke bepalingen overtreden ? Lapt hij de mensenrechten aan zijn laars ? Zo ja, heeft de Belgische regering reeds maatregelen genomen om de steun aan het regime in Peru meteen op te schorten tot de heer Fujimori heeft bewezen dat hij de wetten en de grondwet van Peru evenals de mensenrechten strikt wil naleven ? Welke projecten hebben wij in Peru gefinancierd sinds het aantreden van de heer Fujimori in 1992 ? Over welke bedragen gaat het bij deze projecten ? Welke projecten moeten nog worden opgestart ? Ik zou er nogmaals willen op aandringen dat de ontwikkelingssamenwerking met Peru wordt opgeschort tot de heer Fujimori tot betere gedachten is gekomen.

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, collega's, de ontwikkelingssamenwerking van ons land met Peru is gebaseerd op de wet op de internationale samenwerking die vorig jaar op 25 mei door het parlement werd goedgekeurd. Deze wet bepaalt dat wij een partnerschap moeten nastreven in duurzame ontwikkeling met armoedebestrijding als voornaamste doel, ontwikkelingsrelevantie als voornaamste criterium en verdediging van mensenrechten als een van de doelstellingen.

Wat Peru betreft, staat het buiten kijf dat president Fujimori een vrij autoritaire politiek voert.

Ik ga mij niet uitlaten over de vraag of hij de Grondwet schendt door zichzelf herverkiesbaar te laten stellen. Dat is een juridische problematiek waarin ik mij niet wil mengen. Alleszins is zijn relatie tot de gerechtelijke macht en bepaalde oppositiegroepen verre van voorbeeldig, al moet men hem het krediet geven dat hij en zijn regering de situatie in het land, die zeer grondig was verstoord, onder meer ingevolge de zeer bloedige guerrilla van het Lichtend Pad, terdege hebben gestabiliseerd. Een fundamentele kritiek die ik op de Peruviaanse regering zou kunnen formuleren is dat zij weinig doet om het verschil tussen arm en rijk te verminderen.

Hoewel het land ongetwijfeld geen model is van samenwerking tussen de president en de andere machten in het land, zijn er regimes in de wereld waarbij wij grotere vraagtekens kunnen plaatsen.

Belangrijker is misschien de vraag wat wij eigenlijk doen in Peru. Ten eerste, het overgrote deel van de samenwerking verloopt indirect, via Belgische niet-gouvernementele organisaties die daar aanwezig zijn. In 1998 ging het om een bedrag van 129 miljoen frank, tegenover een bedrag van 1,17 miljoen frank aan intergouvernementele samenwerking, wat wel een bijzonder laag bedrag is in vergelijking met de andere jaren. Het jaar voordien ging het om 10,15 miljoen frank en de jaren daarvoor om 1,30, 16,23, 2,98, 2,56 en in 1992, het jaar van zijn verkiezing, 12,41 miljoen frank. De indirecte samenwerking bedroeg in 1998 bijna 130 miljoen frank, en de jaren daarvoor 102, 60, 118, 66, 115 en 109 miljoen frank.

Onze intergouvernementele samenwerking heeft betrekking op de volgende sectoren of programma's : ten eerste wordt steun verleend aan de defensoria del pueblo, de ombudsdienst die door het parlement is aangesteld maar toch van een zeer grote autonomie zou genieten. Het is een sector die nog niet rechtstreeks door de president wordt gecontroleerd. Deze dienst heeft als hoofdtaak de mensen- en de burgerrechten te beschermen.

Guido Tastenhoye

Ten tweede worden projecten gesteund ter bestrijding van de uiterste armoede. Het gaat meer bepaald om terugkeerprojecten voor vluchtelingen die wegens terreuractiviteiten uit hun streek zijn gevlucht.

Ten derde wordt steun verleend aan kleine ondernemingen en ten vierde aan het programma voor drugsbestrijding, meer bepaald drugspreventie. Er bestaat in het land ook een "gespieerde" vorm van drugsbestrijding, die hoofdzakelijk militair is, maar die niet door ons wordt gesteund.

Ten vijfde is er steun aan organisaties ter bescherming van de vrouw en meer bepaald ter bestrijding van geweld in het gezin. Zoals in nogal wat andere landen, blijkt in Peru een vrij ernstig en veelvoorkomend probleem van intrafamiliale geweldpleging te bestaan. Dit programma verloopt in samenwerking met UNIFEM, een organisatie van de Verenigde Naties die programma's ten behoeve van vrouw en gezin opzet.

Ten slotte is er een programma inzake bosbouw in een afgelegen regio, dat al twintig jaar loopt. Hetgeen wij in Peru doen is dus geenszins steun verlenen aan de versterking van de politieke positie van de heer Fujimori.

Ik heb ook niet gelezen wat uw correspondent daarover schrijft. Ik kan de Peruaanse president niet beletten zich op de Belgische samenwerking te beroepen. Wij geven in de mate van het mogelijke wel steun aan de armste en zwakste sectoren van de bevolking. Er is dus geen reden om die programma's op te schorten, laat staan te beëindigen.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat het om hulp via voornamelijk niet gouvernementele organisaties gaat. Het is echter een beetje hypocriet dit zo te stellen. Iedereen weet dat het grootste gedeelte van de onrechtstreekse samenwerking voor 80% door de Belgische belastingbetaler wordt gefinancierd. U verschuilt zich achter het feit dat het de Belgische staat niet is die rechtstreeks subsidieert, maar eigenlijk is dit wel zo.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Wij hebben gezegd dat wij de NGO's steunen. Zij werken de projecten uit.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Dat komt toch op hetzelfde neer.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Dat is 85% van de Belgische Staat. U hebt heel de week gepredikt dat de Oostenrijkse bevolking niet kon opdraaien voor wat het bewind doet en nu beweert u hier het tegenovergestelde. U moet logisch zijn.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Nee, dat hebben wij niet gezegd. Ik wil hier de politiek van twee maten en twee gewichten aanklagen. Het gaat niet op dat voor het ene regime de politiek zus is en voor het andere regime zo. Er is geen lijn in te trekken.

Men uit absurde beschuldigingen ten overstaan van een absoluut democratisch, mensenrechten respecterend land als Oostenrijk. Ondertussen blijft men echter allerlei dictaturen in de derde wereld steunen. Getuige daarvan is minister Michel, die hier vandaag niet aanwezig wil zijn. De heer Michel gaat opnieuw naar zijn grote vriend Kabila. Dit is allemaal zo ongeloofwaardig dat het mij verbaast dat een groen politicus zoals u, mijnheer Boutmans, een dergelijk beleid kan ondersteunen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik zou vooraf willen weten of de minister nog komt.

De **voorzitter** : De minister komt niet.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : De minister komt dus niet. Kent u de reden daarvan ?

De **voorzitter** : Hij is niet meer in de Kamer.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Hij heeft geen zin ! Het ministerie van Buitenlandse Zaken is hier per wagen slechts vijf minuten vandaan.

De **voorzitter** : Ik kan enkel zeggen wat men mij heeft meegedeeld.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer Valkeniers, toen u zelf nog tot de oppositie behoorde, zou u niet gezegd hebben dat ik mijn vraag later kon stellen. Dan zou het kot hier te klein geweest zijn !

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik blijf hier principieel : dit kan niet voor een minister die hier aanwezig is, die zelfs dat excuus niet heeft.

De **voorzitter** : Degene die ik hier vervang als voorzitter, heeft dit niet op de agenda geplaatst. Dat is het eerste gegeven. Het tweede gegeven is dat de minister niet meer in de Kamer is. Ik kan enkel de gegevens geven die ik heb.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Ik schiet niet op u, voorzitter. Ik zeg alleen maar dat een minister die hier aanwezig moest zijn, weigert om vijf minuten in de commissie te komen van zijn eigen departement.

De **voorzitter** : Nee, de minister stelt dat dit niet op de agenda is geplaatst.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Dan is het nog erger. Dan saboteert de meerderheid hier het recht van interpellieren van de minderheid namens de Vrije Liberalen en Democraten. Mon oeil, hé. Laat het mij eens in het Nederlands zeggen, mijnheer Valkeniers.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : U kunt zich wenden tot de Kamervoorzitter, als u niet gelukkig bent.

Mevrouw **Leen Laenens** (AGALEV-ECOLO) : Ik wil even wijzen op de toepassing van het reglement. Ik had verschillende vragen gericht aan minister Michel en die werden vandaag niet geagendeerd, om goede redenen.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mevrouw, u stelt zich als volgzaam parlements lid van de meerderheid tevreden met het antwoord van de regering. Ik, als democraat, aanvaard dit niet. Er bestaat nog altijd iets als de scheiding der machten. Voor een parlements lid primeert nog altijd het parlement. Laat mij dit zeggen met een ouderwetse christelijke uitspraak : dit is onze plicht van staat zelfs. Mijnheer de voorzitter, ik ga hier niet dieper op in, maar ik zal dit morgen wel te berde brengen op het bureau van de Kamer.

De **voorzitter** : Ik deel u de gegevens mee : het werd niet op de agenda geplaatst en de minister werd niet geconvoceerd.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Ik wil daar toch nog iets op zeggen. Het werd niet op de agenda geplaatst, maar het is wat gemakkelijk om dit te stellen. Het had op de agenda moeten staan.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Ik ben ook voorzitter van een commissie. Stel u voor dat ik zou stellen dat een vraag van mevrouw Laenens niet op de agenda kwam : men zou nogal wat horen !

De **voorzitter** : Dat bespreekt u morgen op de Conferentie van voorzitters.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Ik wil toch iets zeggen. Ik zit hier nu toch al lang genoeg om te weten wat ik zeg. Het is toch klassiek dat bij interpellatie van de minister en de staatssecretaris, slechts een van de twee komt om te antwoorden.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Daar ben ik het mee eens.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Dit gebeurt zeer frequent, ook als men twee ministers interpelleert.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijn vraag was gericht tot minister Michel. Wat belet deze, als hij geen tijd heeft - ik geloof daar geen barst van, want hij was hier - om zich te laten vertegenwoordigen door staatssecretaris Boutmans ?

De **voorzitter** : Dat heeft hij dus allemaal niet gedaan. Het enige probleem is dat de voorzitter dit punt niet geagendeerd heeft en dat moet u met hem regelen.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Ik weet niet waar de voorzitter heen is.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Naar Bangkok.

De heer **Guido Tastenhoye** (Vlaams Blok) : Zo. Ik dacht op skivakantie naar Oostenrijk. Zodra hij terug is, zal dit nog een staartje krijgen, dat verzeker ik u.

De **voorzitter** : Ik stel voor deze procedureslag te stoppen.

Mondelinge vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over "gebonden ontwikkelingshulp" (nr. 962)

Question orale de M. Francis Van den Eynde au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement sur "l'aide liée" (n° 962)

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, een van de zaken die mij steeds meer bekommeren en waarmee ik steeds meer problemen krijg, is de coherentie in het beleid van de regering. Als er al gebrek aan coherentie is in de regering en in haar politiek, dan is dat in het geval van de buitenlandse politiek het meest zichtbaar.

Mijnheer de minister, ik heb u trouwens al aan de tand gevoeld over het dispuut tussen u en de vice-eerste minister over het budget van Ontwikkelingssamenwerking. Helaas is het niet het enige gebrek aan convergentie in het beleid van de regering. Ik herinner er u aan dat u, als staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking en consequent met het programma van uw partij, zich steeds verzette tegen de gebonden ontwikkelingshulp.

Francis Van den Eynde

Dat hebt u meer dan eens gezegd. U hebt het onder meer herhaald op 18 januari tijdens een lunch bij Promexport, het Verbond van Brusselse Ondernemingen, dus het grootkapitaal van Brussel.

Er is ook de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, de heer Chevalier. Tijdens een discussie in de commissie voor de Buitenlandse Zaken heeft hij verklaard - zijn verklaring heeft op zijn minst evenveel gewicht als de toespraak van een staatssecretaris op een lunch, zij het dan een lunch van het grootkapitaal van Brussel - helemaal niet gekant te zijn tegen die gebonden hulp. Integendeel, hij zei ervan werk te willen maken. Ik herinner mij - ik gruwelde bij het voorbeeld dat hij aanhaalde - zijn praktisch voorbeeld. Met ontwikkelings-samenwerking wilde hij werken aan de opleiding van het personeel dat door Union Minière opnieuw in Congo zou worden ingezet. Hij zag een zeer rooskleurige toekomst voor Congo, zij het vanuit een neo-kolonialistische bril. Wij gingen daar de betrekkingen normaliseren, in die mate dat hij Union Minière al opnieuw aan de horizon zag verschijnen. Wij zouden voor de opleiding van dat personeel zorgen via Ontwikkelingssamenwerking.

Neemt u mij niet kwalijk, maar misschien was de heer Chevalier ook consequent met zijn partijprogramma. Dat wil ik u graag toegeven. De regering kan niet consequent zijn met twee programma's die zo totaal verschillend zijn, tenzij zij erover een standpunt heeft ingenomen. U kunt niet tegelijkertijd door rood en door groen licht rijden. Dat is wat ik vaststel bij de regering wanneer ik beide staatssecretarissen hoor praten.

U moet duidelijk zijn. Is het gebonden hulp of niet-gebonden hulp? Eerlijkheidshalve voeg ik eraan toe dat ik deze vraag morgen opnieuw zal stellen aan de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel. Ik wens een eerlijk antwoord. Hebben de groenen gecapituleerd of hebben de "blauwen" de vlag gestreken?

Staatssecretaris **Eddy Boutmans** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben zelf niet zo'n vlaggen- of vendelzwaaiër maar ik ben alleszins blij dat ik opnieuw steun krijg in het streven naar coherentie in de regering.

De keuze voor ongebonden hulp is duidelijk opgenomen in het regeerakkoord. Een aantal weken geleden heeft het parlement de beleidsnota van minister Michel goedgekeurd. In deze beleidsnota wordt eveneens een duidelijke keuze gemaakt voor ongebonden hulp.

Toch nog even verduidelijken wat dit precies betekent. Bij het toekennen van ontwikkelingscontracten wordt niet als vereiste gesteld dat het geld in België wordt besteed of dat contracten aan Belgische ondernemingen worden toegekend. In het verleden was dit vaak anders. Op die manier werd ontwikkelingshulp eigenlijk gebruikt om het Belgische bedrijfsleven te subsidiëren.

We passen daarmee twee logische principes toe : enerzijds de vrije markteconomie die wij in de derde wereld propageren en anderzijds de toekenning van ontwikkelingsgeld op een ontwikkelingsrelevante manier, dus in het belang van de lokale bevolking. Voor het Belgische bedrijfsleven is dit nauwelijks relevant nu we in bilaterale ontwikkelingsrelaties zijn afgestapt van het financieren van grootschalige infrastructuurwerken. De wet op de internationale samenwerking legt immers basisinfrastructuur - lokale en kleinschalige infrastructuurwerken - op als prioritaire sector. Gelet op de grote investeringen is het de bedoeling grote infrastructuurwerken via multilaterale organisaties te financieren.

Onze ontwikkelingssamenwerking bedroeg vorig jaar 0,35% van het bruto nationaal product. Ik hoop dat dit nu geleidelijk zal stijgen. Hooguit een derde van dit budget is bilaterale hulp, zowat 0,10% van ons bruto nationaal product. Bij slechts een gedeelte gaat het om aanbestedingen of leveringen. We spreken met andere woorden over een zeer gering gedeelte van ons bruto nationaal product.

De ervaring leert dat het ontbinden van de hulp, bijvoorbeeld in Europees verband waar een zeer groot gedeelte via het Europees ontwikkelingsfonds en via andere kanalen wordt verdeeld, niet nadelig hoeft te zijn. We stellen immers vast dat Belgische ondernemingen het op dat vlak vrij goed doen omdat ze concurrentieel zijn en zich goed weten aan te passen.

Vorming, onderwijs, gezondheidszorg, het bevorderen van behoorlijk bestuur in ontwikkelingslanden, het ondersteunen van pacificatie in conflictgebieden zijn sectoren die door ontwikkelingssamenwerking worden gesteund en die het pad effenen voor normaal handelsverkeer. Dit alles komt het bedrijfsleven ten goede. Bovendien ben ik ervan overtuigd dat, als de Belgische ontwikkelingssamenwerking in een bepaald land of een bepaalde regio actief aanwezig is, dit goed is voor het imago van ons land. Is dat onze bedoeling?

Dat is niet in de eerste plaats onze bedoeling. Uiteraard verkies ik het trots te kunnen zijn op het werk van onze mensen in een of ander Afrikaan of Latijns-Amerikaans land, in de plaats van mij ervoor te moeten schamen zoals in het verleden ook al eens het geval was.

Als wij goed werk verrichten, als onze samenwerking met de lokale bevolking vlot en respectvol verloopt, dan verbeteren wij het Belgisch imago bij de bevolking en effenen wij indirect het pad voor onze ondernemingen die op hun beurt handig en verstandig moeten reageren om hun voordeel eruit te halen.

Eddy Boutmans

Het is evident dat onze ondernemingen een belangrijke rol moeten spelen in de ontwikkelingssamenwerking, met name door te investeren, door personen op te leiden en door normale handelsrelaties met ondernemingen uit de derde wereld aan te gaan.

Hoewel ik het principe van gebonden ontwikkelingshulp zal blijven verdedigen - en ik meen dat de regering op dat vlak consequent is - lijkt de problematiek mij soms wat overtrokken.

Ik heb begrepen dat u staatssecretaris Chevalier over hetzelfde onderwerp zult ondervragen. Hij zal u zelf wellicht uitleggen dat het citaat omtrent Union Minière ofwel verkeerd werd weergegeven, ofwel verkeerd werd begrepen. Het is alleszins zo dat voornoemde onderneming zelf liet weten niet te zijn geïnteresseerd in dergelijke samenwerkingsvorm, zodat de discussie terzake steriel is. Een onderneming dient vanzelfsprekend in te staan voor de opleiding van haar personeel.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijn repliek zal kort zijn. Ik wil eerst en vooral beklemtonen dat ik, in tegenstelling tot de staatssecretaris, elke morgen in korte broek ga vendelzwaaien voor mijn deur. U hebt dat gesuggereerd. Ik wil dat bevestigen, zodat uw gemoed terzake kan gerust zijn. Wij beantwoorden nog altijd aan de clichés die u van ons hebt.

Ten tweede, noteer ik dat u hier, een beetje verbloemd, aanhaalt dat staatssecretaris Chevalier uit zijn nek heeft gekletst toen hij zeer duidelijk zei dat hij van plan was samen met Ontwikkelingssamenwerking het personeel van Union Minière op te leiden. Ik heb uw antwoord genoteerd. Ik zal het hem morgen meedelen. Wie weet bevestigt hij zelf wel dat hij toen uit zijn nek heeft gekletst.

Ten derde, heb ik nogmaals een mooi pleidooi gehoord voor de verhoging van de ontwikkelingssamenwerkingsfondsen naar het magische cijfer van 0,7%. Dat is altijd

herhaald. Ik wil daaromtrent twee opmerkingen maken. Uw voorganger was afkomstig van Artsen zonder Grenzen. U bent het, net zoals ik, politiek niet eens met hem. Maar, zijn gedrevenheid in verband met Ontwikkelingssamenwerking zult u ongetwijfeld niet in twijfel trekken. Hij heeft in een interview in De Standaard van 1995 gezegd dat, indien men hem 0,7% van het BNP voor ontwikkelingssamenwerking zou geven, hij niet zou weten wat hij ermee zou moeten aanvangen. Ik geef u dat als referentie van iemand die doorgaat als een kenner van de politiek inzake de derde wereld. Bovendien kan zijn inzet terzake niet in twijfel worden getrokken. Daarboven vindt hij dat de eerste vereiste niet over het bedrag, maar over de aanbestedingen moet gaan.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb in dit parlement twee jaar doorgebracht in de opvolgingscommissie ABOS. Daar heb ik geleerd dat wij jarenlang met ons geld hebben gemorst. Daarom ben ik terzake terughoudend geworden.

De **voorzitter** : Collega's, ik wil nog één slotbedenking maken. Ik blijf me ergeren, en dat heb ik ook in de plenaire vergadering al gezegd, aan de stijl waarop mensen elkaar eerst trachten belachelijk te maken en te kleineren, om daarna te veronderstellen dat de andere zou luisteren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.15 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 16.15 heures.*